

[Justitsministeren]

parti har været inde i overvejelser og måske har haft lidt forskellige standpunkter, men også det har jeg naturligvis respekt for.

Med hensyn til folketingsgruppernes afgørelse er det noget, grupperne selv bestemmer. Mit indtryk er, at man i de tre regeringspartier i hvert fald har besluttet, at folketingsgruppernes medlemmer selv afgør, hvordan man stemmer i denne sag.

Lissa Mathiasen (S):

Dødskriteriet har igennem de senere år været diskuteret meget i offentligheden, ikke mindst på baggrund af, at vi er mange, der har lagt vægt på, at indførelsen af hjernedødskriteriet burde ske på baggrund af en omfattende og gerne meget grundig debat i offentligheden. Dermed være også sagt, at vi ikke har haft ønske om at forcere debatten. På den anden side føler vi nok, at regeringen har været rigelig længe om at beslutte sig for at fremsætte det foreliggende forslag. Vi mener det ikke mindst, fordi lovforslagets ordlyd og indhold kunne være indgået som et naturligt led i debatten i befolkningen, men også for at hindre, at der opstår myter og forkerte forestillinger om emnet.

Den videnskabelige udvikling har gjort det nødvendigt at forholde sig til emnet her. Landene omkring os har jo for længst gjort det, og vi er faktisk det sidste land i Europa, der mangler at tage stilling.

Nu ligger lovforslaget på bordet til behandling, og som udgangspunkt og med det forbehold, at man i en sag som denne helt naturligt tager stilling hver for sig og ikke som gruppe, kan jeg alligevel sige, at den socialdemokratiske folketingsgruppe mener, at regeringens lovforslag giver det rigtige svar: indførelsen af hjernedødskriteriet som et supplerende døds-kriterium.

Vi er meget overbevist om, at lægerne med den viden, de er i besiddelse af, med absolut sikkerhed er i stand til at stille diagnosen hjernedød, altså med sikkerhed kan konstatere, om hjernens funktioner uopretteligt er ophørt. På den baggrund finder jeg det også etisk forsvarligt at erklære et menneske for død, når hjernedøden er indtrådt, og dermed gennemføre en lovgivning om det.

Der er ingen tvivl om, at der hos den enkelte kan være mange etiske overvejelser, at livsanskuelse, livssyn og religion kan betyde meget

for den enkelte. Det skal vi naturligvis respektere. Omvendt bør vi også spørge, om det er etisk forsvarligt og rigtigt ikke ved hjælp af ny lovgivning at give transplantationstilbudet til et menneske, der uden behandling ellers ville dø. Denne vinkel bør vi også respektere. Derfor er det afgørende, at vi med denne lovgivning fastholder, at vi afstikker rammerne af såvel juridisk som anden karakter, men til gengæld overlader den endelige afgørelse til den enkelte. Vores opgave er så at muliggøre denne stillingtagen, at sørge for, at regler bliver udformet på en så smidig, hensigtsmæssig og ubureaukratisk måde som muligt.

Derfor vil jeg stille nogle spørgsmål om den kommende procedure vedrørende samtykkesreglerne i forbindelse med transplantation fra afdøde. Samtidig vil jeg også blankt erkende, at der i den socialdemokratiske gruppe vil være forskellige holdninger til det spørgsmål. Jeg føler absolut, at udgangspunktet primært vil være, at det er det enkelte menneske, der tager stilling helt naturligt efter drøftelse med sine nærmeste. Men er et mærkatsystem ikke lidt for tilfældigt? Vil situationen ikke meget nemt kunne opstå, hvor man ikke har mærkaten på sig? Efter min opfattelse giver et registreringssystem større tryghed og sikkerhed for, at ens stillingtagen er kendt.

Videre kan jeg forstå af bemærkningerne, at ministeren er enig i princippet om, at enhver tilkendegivelse fra afdøde skal respekteres. Det er jeg meget enig i. Derfor er det så meget sværere at forstå ministerens videre tilkendegivelse, hvoraf det fremgår, at pårørende kan tilside-sætte den enkeltes integritet og selvbestemmelse. Her må jeg også tilkendegive, at der i den socialdemokratiske gruppe er forskellige holdninger til, hvorledes de pårørendes rolle skal være. Man kunne stille spørgsmålet: Hvis der ikke foreligger nogen tilkendegivelse fra afdøde, var det så ikke muligt at anvende de foreslåede regler vedrørende obduktion, således at man derved gav de pårørende en vis tidsfrist for stillingtagen?

Noget andet er spørgsmålet om, hvor længe en hjernedød skal kunne forblive i respirator med henblik på transplantation. Jeg erkender, at svaret kan være vanskeligt at give, men føler på den anden side, at der mangler en af de såkaldte stopklodser, ikke mindst set ud fra etiske overvejelser, men også i relation til de pårørende.